

Enquête over staken en vakbonden

Staking van 22 december: Ouderen en Walen staken, jongeren en zelfstandigen zijn de dupe

- 4% van de Belgen heeft gestaakt op 22 december 2011: slechts 1% van de Belgen heeft naar eigen zeggen actie gevoerd en og eens 3% heeft gestaakt maar is thuisgebleven. 96% van de Belgen hebben dus niet gestaakt.
- De stakers zijn bijna exclusief te zoeken bij de vakbondsleden. Onder de mensen die aangesloten zijn bij een vakbond staakte 10%, terwijl dit minder dan 1% is bij de mensen die niet aangesloten zijn bij een vakbond.
- Er zijn ook geen stakers te vinden bij de zelfstandigen (0%). Alle stakers waren werknemers (5%).
- In Wallonië werd door dubbel zoveel mensen gestaakt (8%) als in Vlaanderen (3%).
- Er is ook duidelijk een effect per sector: in de publieke sector werd door 8% van de mensen gestaakt, terwijl dit slechts 3% is in de private sector.
- Het zijn ook vooral de oudere Belgen die hebben gestaakt: terwijl 7% van de 50-plussers heeft gestaakt, is dit bij de dertigers en veertigers maar 5% en bij de jongeren (18-30) minder dan 2%.
- Ongeveer 1 op 3 van de Belgen (32%) heeft last ondervonden van de staking. Bij de jongeren is dit zelfs de helft (50% van de 18- tot 30-jarigen). De vijftig-plussers hebben het minst last ondervonden (slechts 23%). Ook bij de zelfstandigen beweert de helft (49%) last te hebben ondervonden, terwijl dit bij de werknemers slechts 1 op 3 is (33%). Doordat er meer gestaakt werd in Wallonië, waren het ook vooral de Walen die last ondervonden van de staking: 41% van de Walen heeft last ondervonden, terwijl dit bij de Vlamingen slechts 25% is.
- Mensen ondervonden vooral last doordat de NMBS staakte (11% van de Belgen), door de staking van De Lijn (7% van de Belgen) en door wegblokkades (6% van de Belgen). Bij de jongeren had zelfs 1 op 4 last van de staking bij de NMBS en 15% van de staking bij De Lijn.
- De meeste Belgen (53%) stonden negatief tegenover de staking en 1 op 3 zelfs heel negatief. Een minderheid van de Belgen (19%) stond positief tegenover de staking en slechts 7% heel positief. Ongeveer 28% stond neutraal tegenover de staking. De negativiteit is vooral sterk bij de zelfstandigen (74% negatief vergeleken met 50% bij de werknemers), de mensen die niet aangesloten zijn bij een vakbond (66% negatief vergeleken met 37% bij vakbondsleden), de Vlamingen (60% negatief vergeleken met 41% bij de Walen) en de mannen (60% negatief vergeleken met 42% bij de vrouwen). De attitude tegenover de staking wordt minder beïnvloedt door leeftijd: de negativiteit ligt rond 50% bij alle leeftijdsgroepen).

Staking van 30 januari: Negativiteit tegenover de staking is vooral gestegen bij de vrouwen en bij de Walen, maar stakingsbereidheid blijft het hoogst in Wallonië.

- Ook tegenover de aangekondigde staking van 30 januari staan de meeste Belgen negatief (55%). Slechts 20% staat positief. 23% is neutraal. Opnieuw is de negativiteit vooral sterk bij de zelfstandigen (78% negatief vergeleken met 55% bij de werknemers), de mensen die niet

aangesloten zijn bij een vakbond (69% negatief vergeleken met 38% bij vakbondsleden), de Vlamingen (60% negatief vergeleken met 49% bij de Walen) en de mannen (60% negatief vergeleken met 52% bij de vrouwen).

- Vergeleken met de attitude tegenover de staking van 22 december 2011, is de negativiteit ten opzichte van de staking van 30 januari in alle groepen gestegen. De stijging is echter het meest frappant bij de Walen, waar 8% meer mensen negatief staan (van 41% naar 49% negatief), en bij de vrouwen, waar 10% meer vrouwen negatief staan (van 42% naar 52%).
- 5% van de Belgen is van plan om actie te voeren op 30 januari. Nog eens 6% is van plan om te staken, maar om thuis te blijven. 89% van de Belgen zegt van plan te zijn niet te zullen staken.
- Opnieuw zal de staking het meest uitgebreid zijn in Wallonië (17% versus 7% in Vlaanderen) bij de vakbondsleden (23% versus 2% bij de niet-vakbondsleden), in de publieke sector (17% versus 7% in de private sector) en bij de ouderen (14% bij de 50-plussers, 11% bij de dertigers en veertigers en 6% bij de 18- tot 30-jarigen).

6 op 10 Belgen vinden dat het stakingsrecht aangepast moet worden

- 61% van de Belgen vinden dat het stakingsrecht aangepast moet worden: 31% vindt dat het stakingsrecht lichtjes ingeperkt moet worden, 27% vindt dat het sterk ingeperkt moet worden en 3% vindt dat het volledig afgeschaft moet worden.
- Het aanpassen van het stakingsrecht vindt veel meer steun in Vlaanderen (65%) dan in Wallonië (54%). De vraag om het stakingsrecht resoluut af te schaffen is bij alle doelgroepen minimaal, maar vindt vooral een aantal supporters bij de zelfstandigen (10%).
- Welke aanpassingen vraagt de bevolking dan? De Belgen zijn vooral voorstander van een minimale dienstverlening in ziekenhuizen (84%) en door de politie (79%). Een grote meerderheid is ook voor een minimale dienstverlening van het openbaar vervoer (73%) en een verbod op wegblokkades (73%), een verbod op wilde stakingen (68%) en een verbod op blokkeren van bedrijven (68%). Een kleine meerderheid is voor een minimale dienstverlening door het onderwijs (62%) en een minimale dienstverlening van de post (52%).

De meeste mensen vinden dat de Belgische economie erop achteruit is gegaan door de staking van 22 december.

- We legden ook een aantal uitspraken voor over staken die naar aanleiding van de staking van 22 december op sociale media (twitter, linkedin, etc.) en blogs en fora van mediasites werden vermeld en vroegen aan mensen in welke mate men ermee akkoord ging. Behalve met de stellingen die stakers lui en egoïstisch noemden, gingen meer mensen met de stellingen akkoord dan niet akkoord:
 - o 76% akkoord met "Stakers zouden beter acties bedenken waarbij de bazen gepest worden en niet de klanten (bvb. bij de NMBS of De Lijn)." (11% niet akkoord en 13% neutraal)
 - o 68% akkoord met "Stakingen treffen vooral mensen die er niets mee te maken hebben." (17% niet akkoord en 15% neutraal)
 - o 64% akkoord met "Wegblokkades door stakers zijn pesterijen." (18% niet akkoord en 18% neutraal)
 - o 51% akkoord met "Door de staking is de Belgische economie erop achteruit gegaan." (22% niet akkoord en 27% neutraal)

- 45% akkoord met “Als stakers zouden betogen op zondag of op een feestdag, zou hun actie geloofwaardiger zijn.” (34% niet akkoord en 21% neutraal)
- 44% akkoord met “Staken lost niets op.” (34% niet akkoord en 22% neutraal)
- 27% akkoord met “Stakers zijn egoïsten die enkel aan zichzelf denken” (46% niet akkoord en 28% neutraal)
- 15% akkoord met “Mensen die staken, zijn te lui om te werken.” (58% niet akkoord en 27% neutraal)

De meeste Belgen blijven de vakbonden alles bij elkaar genomen nuttig vinden

- De meeste mensen vinden de vakbonden alles bij elkaar genomen nuttig (56%). Slechts 18% van de Belgen vinden de vakbonden alles bij elkaar genomen schadelijk. 25% is neutraal tegenover de vakbonden. In Wallonië zijn er meer mensen die de vakbonden nuttig vinden (61%) dan in Vlaanderen (53%). Zelfs bij de mensen die zelf niet aangesloten zijn bij een vakbond vindt 42% de vakbonden nuttig (28% onder hen vindt de vakbond schadelijk). Vooral de zelfstandigen (41% onder hen) vinden de vakbonden schadelijk.
- Ook over de vakbonden werden een aantal (positieve en negatieve) stellingen voorgelegd:
 - 44% vindt dat de vakbonden voor een gezond tegengewicht zorgen tegen de belangen van de bedrijven. (36% niet akkoord en 21% neutraal)
 - 43% vindt dat de vakbonden opkomen voor de belangen van de zwaksten. (29% niet akkoord en 28% neutraal)
 - 37% vindt dat de vakbonden voor een gezond tegengewicht zorgen tegen de politici. (37% niet akkoord en 26% neutraal)
 - 36% vindt dat de vakbonden enkel aan zichzelf denken en niet aan de maatschappij. 35% niet akkoord en 29% neutraal)
 - 29% vindt dat de vakbonden nefast zijn voor de Belgische economie. (38% niet akkoord en 34% neutraal)
 - 25% vindt dat de vakbonden de toekomst van de jongeren schaden. (45% niet akkoord en 30% neutraal)
 - 21% vindt dat de vakbonden vooral het belang van de oudere generaties dienen. (44% niet akkoord en 35% neutraal)

Pensioenhervorming van Di Rupo I wordt door de bevolking weggestemd

- De meeste Belgen (42%) staan negatief tegenover de pensioenhervorming van Di Rupo I. Ongeveer 1 op 4 staat positief (26%) en ongeveer een derde is neutraal (33%).
- Als ze zelf parlementslid zouden zijn, dan zou 36% voor stemmen, 42% zou tegen stemmen en 22% zou zich onthouden.

Details van het onderzoek

- **Wat?** Profacts nam een online kwantitatieve vragenlijst af bij een representatieve steekproef van Belgen.
- **Wie?** Een steekproef van 1054 Belgen, representatief op leeftijd, geslacht, provincie, opleidingsniveau en beroep.
- **Hoe?** De studie werd via een online enquête uitgevoerd op het panel van Profacts dat 120.000 Belgen bevat en waarvan een representatieve steekproef bevestigd werd.

- **Wanneer?** De enquête liep tijdens de eerste twee weken van januari 2012.

Profacts

- **Profacts** is een full-service kwantitatief marktonderzoeksbureau, dat in 2006 werd opgericht door dr. Timothy Desmet en dr. Stijn De Rammelaere. Profacts is gevestigd nabij Gent (Eke-Nazareth) en telt momenteel 22 werknemers. Profacts voert zowel online, telefonische en face-to-face studies uit. Profacts is lid van Febelmar, de Belgische Federatie van Marktonderzoeksbureaus.
- Voor meer **informatie over Profacts**: www.profacts.be.
- Voor meer **informatie over deze studie**: contacteer Timothy Desmet, Co-Founder en Managing Partner van Profacts via tim.desmet@profacts.be of 0473 444 905.